

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Startbanenprojecten:

Verkeersveiligheid & Scholen voor jongeren -
Jongeren voor scholen

STARTBANENPROJECT

*SCHOLEN VOOR JONGEREN
JONGEREN VOOR SCHOLEN*

—

VERKEERSVEILIGHEID

**Informatie voor geïnteresseerde scholen,
lokale besturen en organisaties**

April 2021

STARTBANENPROJECT SCHOLEN VOOR JONGEREN - JONGEREN VOOR SCHOLEN

Algemene infobrochure

Deze brochure bevat de meest relevante informatie over het startbanenproject *Scholen voor Jongeren - Jongeren voor Scholen* en *Verkeersveiligheid*. Het richt zich voornamelijk tot partners en tewerkstellingsplaatsen die geïnteresseerd zijn in het project.

1. De startbanenprojecten

1.1 Ontstaan

In 1999 kwam het zogenaamde Rosetta-plan tot stand. Dat plan heeft als doel de tewerkstelling van jonge schoolverlaters te bevorderen door hen een baan, een aanvullende opleiding of beide te verschaffen. In die context ging de federale overheid het engagement aan om, via het samenwerkingsakkoord van 25 oktober 2000, 315 startbanen die aan de Vlaamse overheid waren toegewezen, te financieren. Voor de tewerkstelling van die startbaners werden twee nieuwe projecten opgericht, namelijk *Scholen voor Jongeren - Jongeren voor Scholen (JoJo)* en *Verkeersveiligheid (VeVe)*. Na hervormingen, waardoor het project volledig onder de bevoegdheid van het departement onderwijs en vorming viel, zijn er anno 2020 nog 266 plaatsen binnen het project toegekend.

1.2 Doelstellingen

De projecten streven twee doelstellingen na. De eerste doelstelling is voor beide projecten dezelfde: 'Jongeren een leerrijke eerste werkervaring aanbieden, waarbij ze tegelijkertijd de kans krijgen om aanvullende opleidingen te volgen'. Daardoor krijgen de jongeren meer kansen op de arbeidsmarkt. In de eerste plaats worden de startbaners aangemoedigd om hun diploma secundair onderwijs te behalen via het secundair volwassenenonderwijs of door deel te nemen aan de examens van de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.

Jongeren die ervoor kiezen om het diploma secundair onderwijs niet te behalen, krijgen de raad om een beroepsgerichte opleiding te volgen.

Het engagement om doelgroepjongeren beter te integreren in de arbeidsmarkt past binnen de brede visie van de Vlaamse overheid om groepen die oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken, extra te beschermen. Bepaalde groepen hebben door hun afkomst, scholingsniveau of sociaaleconomische achtergrond immers nog steeds beperkte mogelijkheden op de arbeidsmarkt. De startbanenprojecten richten zich daarom tot laaggeschoolde jongeren. Die jongeren zijn niet in het bezit van een diploma secundair onderwijs. Jongeren van een andere etnisch-culturele afkomst of jongeren met een kansarme achtergrond worden in het bijzonder aangemoedigd om te solliciteren voor de startbanen. Voor hen is het vaak nog moeilijker om een job te vinden op de reguliere arbeidsmarkt.

De tweede doelstelling is specifiek voor elk project. De specifieke doelstelling van het *JoJo-project* is: 'Scholen met een publiek van jongeren met (schoolse) problemen een extra werkkraft bieden om te werken aan een positief schoolklimaat'. Het *VeVe-project* heeft als specifieke doelstelling: 'Steden en gemeenten een extra werkkraft bieden om te werken aan een verkeersveilige schoolomgeving en om het schoolwoonverkeer veiliger te maken'.

2. Deelprojecten

2.1 JoJo-project

Preventiemedewerkers

De JoJo-preventiemedewerker werkt als laagdrempelig aanspreekpunt in secundaire scholen (zowel centra voor deeltijds onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs en gewone scholen voor secundair onderwijs) of centra voor deeltijdse vorming (CDV) met een publiek van jongeren met (schoolse) problemen. De preventiemedewerker vervult een brugfunctie tussen de school, de leerlingen en de ouders. De preventiemedewerker werkt leerlingengericht en kan onder andere ingezet worden bij preventie van risicogedrag, pedagogische ondersteuning, toezicht op de naleving van het schoolreglement of participatiebevordering.

Onderhoudsmedewerkers (voltijds of deeltijds)

De JoJo-onderhoudsmedewerker zorgt voor het algemeen onderhoud van de schoolgebouwen en -omgeving. De onderhoudsmedewerker werkt (voltijds – 38u of deeltijds – 23u, als leerling uit het DBSO) in scholengemeenschappen van het basis- en secundair onderwijs. De voltijds onderhoudsmedewerker kan onder andere ingezet worden voor herstellingen, sorteren, tuinwerk, schilderwerk, sanitair, elektriciteit, verwarming, ... In het geval van een deeltijdse onderhoudsmedewerker, bepaalt de scholengemeenschap, op basis van het opleidingsplan en de VLOR opleidingskaart DBSO van de opleiding waarvoor de school een erkenning heeft, welke taken de onderhoudsmedewerker uitvoert.

2.2 VeVe-project

Medewerkers verkeersveiligheid

De startbaner werkt mee aan de verkeersveiligheid rond scholen in steden, gemeenten en bij organisaties. De hoofdtaak van de startbaner Verkeersveiligheid bestaat uit het creëren van een verkeersveilige schoolomgeving en het veiliger maken van het school-woonverkeer. De medewerker verkeersveiligheid vervult een brugfunctie tussen scholen, leerlingen en organisaties/steden/gemeenten die zich bezig houden met verkeersveiligheid. De medewerker verkeersveiligheid werkt zoveel mogelijk in de school(omgeving) en kan onder andere ingezet worden als gemachtigd opzichter, bij fietsbehendigheidsparcours, bij verkeerslessen, bij het uitdenken en organiseren van verkeerseducatieve initiatieven, ...

Schoolspotters

Schoolspotters werken rond het veiligheidsgevoel in schoolomgevingen en op het openbaar vervoer wanneer de schoolgaande jeugd ervan gebruik maakt. Schoolspotters hebben een preventieve en sensibiliserende opdracht op het gebied van het gebruik van het openbaar vervoer door schoolgaande jeugd op het traject van en naar de school. De schoolspotter kan onder ander ingezet worden bij preventie op het terrein, sensibiliseringscampagnes, overlast en onveiligheid in kaart brengen, complementair zijn bij andere initiatieven (bv straathoekwerkers of lijnspotters), ...

Belangrijk: Alle functies binnen het JoJo- en VeVe-project hebben een ondersteunend karakter. Dit wil zeggen dat de jongere nooit alleen handelt, een goede ondersteuning krijgt en de eindverantwoordelijkheid niet draagt.

3. Deelname aan het project als school of gemeente

Onderwijsinstellingen, centra voor deeltijdse vorming, scholengemeenschappen (JoJo) of steden en gemeenten (VeVe) die in het startbanenproject willen stappen, moeten daarvoor het formulier *'Aanvraag van de aanstelling van een startbaner'* per mail indienen bij de coördinatie (jojo@vlaanderen.be/veve@vlaanderen.be). U vindt dit formulier op de website van het startbanenproject (<https://www.agodi.be/startbanenprojecten-jojo-en-veve>).

Deelproject preventie

Scholen kunnen maximaal één preventiemedewerker aanvragen per instellingsnummer. Omwille van de aard van het project komen enkel secundaire scholen in aanmerking die behoren tot één van de volgende categorieën:

- GOK-scholen met minstens 100 leerlingen;
- BuSO scholen die minstens 100 leerlingen tellen;
- Centra voor Deeltijdse Vorming.

Deelproject onderhoud

Alle scholengemeenschappen van het basis en secundair onderwijs komen in aanmerking. Per scholengemeenschap kan maximaal één voltijdse (of één deeltijdse) onderhoudsmedewerker aangenomen worden. De startbaner wordt toegewezen aan de school van de coördinerend directeur en kan klusjes opknappen binnen alle scholen die behoren tot de scholengemeenschap.

Deelproject onderhoud deeltijds

Per scholengemeenschap kan maximaal één deeltijdse (of voltijdse) onderhoudsmedewerker aangesteld worden. De startbaner wordt toegewezen aan de school van de coördinerend directeur en kan klusjes opknappen binnen alle scholen die behoren tot de scholengemeenschap.

Vooraleer je een jongere als onderhoudsmedewerker DBSO tewerk kan stellen, moet je als leerwerkplek erkend worden door het Vlaams Partnerschap Duaal Leren. Dat geldt voor elke vestigingsplaats van de scholengemeenschap waar de jongere tewerkgesteld wordt en voor elke opleiding waaruit de scholengemeenschap jongeren wilt aannemen.

De erkenning vraagt u aan via de digitale tool (app.werkplekduaal.be). Deze tool en meer informatie over de erkenning als leerwerkplek vindt u op www.werkplekduaal.be.

Deelproject verkeersveiligheid

Startbaners verkeersveiligheid kunnen worden toegewezen aan steden, gemeenten, provinciebesturen en verkeersorganisaties. Plaatsen worden toegekend volgens het aantal ongevallen in een gemeente volgens de NIS-ongevallenstatistieken. Hierbij wordt gekeken, naar het aantal ongevallen over een periode van drie jaar, waar een <19jarige minstens lichtgewond raakten bij een verkeersongeval in hun gemeente. De jongere was betrokken als bestuurder van een fiets/bromfiets of als voetganger. De meeste gemeentes kunnen maximaal 1 startbaner verkeersveiligheid aanwerven, bepaalde (groot)stedelijke gebieden maken aanspraak op meerdere startbaners.

Deelproject schoolspotters

Schoolspotters kunnen worden toegewezen aan steden en gemeenten waar het openbaar vervoer en de schoolomgeving te kampen hebben met overlast door schoolgaande jeugd. De toekenning van die plaatsen gebeurt in samenwerking met De Lijn.

Ingediende aanvragen worden binnen de tien werkdagen behandeld. Zodra de aanvraag is goedgekeurd, kan de tewerkstellingsplaats in het project stappen. Als er op dat moment geen beschikbare plaatsen zijn binnen het project, wordt de tewerkstellingsplaats op een wachtlijst geplaatst.

4. Doelgroepvoorwaarden

Voor een startbaan komt iedereen in aanmerking die:

- Niet meer leerplichtig is;
- Jonger is dan 26 jaar;
- Laaggeschoold is;
- Nog alle politieke en burgerlijke rechten bezit;
- Medisch geschikt is.

Laaggeschoolden zijn personen die **niet** in het bezit zijn van een diploma van het secundair onderwijs:

- Jongeren die nooit geslaagd zijn voor het tweede jaar van de derde graad ASO, KSO of TSO;
- Jongeren die nooit geslaagd zijn voor het derde jaar van de derde graad BSO;
- Jongeren die geen diploma behaald hebben via het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO);
- Jongeren die buitengewoon secundair onderwijs volgen of gevolgd hebben.

In functie van de projectdoelstellingen is het belangrijk dat scholen kandidaten selecteren die voldoende gemotiveerd zijn om aanvullende opleidingen te volgen. Wij moedigen scholen ook aan om jongeren van een andere etnisch-culturele afkomst of jongeren met een kansarme achtergrond te selecteren. Voor hen is het vaak nog moeilijker om een job te vinden op de reguliere arbeidsmarkt.

5. Tewerkstellingsvoorwaarden

5.1 Opleiding

Een startbaan heeft als doel om jongeren zonder diploma secundair onderwijs zowel werkervaring als de mogelijkheid tot het behalen van een diploma of certificaat te bieden. Dat laatste houdt in dat er van kandidaat-startbaners wordt verwacht dat ze interesse tonen in of bereid zijn om een opleiding te volgen.

Dit kan zowel een diplomagerichte opleiding zijn (bv. Via de examencommissie, secundair volwassenenonderwijs of een graduaat) of een praktijkgerichte opleiding (bv. Bij Syntra of VDAB).

Om dit te faciliteren voorziet het project een jaarlijkse terugbetaling van het inschrijvingsgeld (tot max. 900 euro/jaar). Daarnaast bieden we tewerkstellingsplaatsen de optie om hun startbaner tot 15u/week educatief verlof te geven om naar de les te gaan of te studeren. De beslissing om dit toe te kennen gebeurt door de tewerkstellingsplaats.

5.2 Contractverlenging

Een jongere kan maximaal 3 jaar tewerkgesteld worden binnen het project (deelprojectoverschrijdend). Aan een contractverlenging zijn enkele voorwaarden verbonden. Zo moet de jongere zich in het 1^e tewerkstellingsjaar inschrijven voor een opleiding om een 2^e jaar te kunnen werken. Een 3^e jaar kan enkel worden toegekend in uitzonderlijke gevallen, waarin de startbaner zijn of haar opleiding binnen dat jaar zou kunnen afronden en voldoende progressie maakte gedurende de eerste 2 jaar.

5.3 Vormingen

De JoJo-VeVe-coördinatie organiseert zelf ook vormingen die startbaners (vrijblijvend) kunnen volgen. De thematische vormingen hebben betrekking op de verschillende deelprojecten en zijn een gelegenheid voor de startbaners om ervaringen uit te wisselen. Enkel de introductie cursus is voor elke jongere verplicht.

Jaarlijks vinden er ook meerdere trajectbegeleidingen plaats. Daar worden startbaners in het begin van hun traject begeleidt in hun zoektocht naar een geschikte opleiding of geholpen in de zoektocht naar werk op het einde van hun startbaan.

6. Coaching

Alle jongeren zijn tewerkgesteld met een startbaanovereenkomst. Dat houdt onder andere in dat zij gedurende hun tewerkstellingsperiode als startbaner zoveel mogelijk bijleren en voldoende kansen krijgen om een aantal competenties te verwerven die ze in hun verdere loopbaan kunnen aanwenden. Het is daarom belangrijk dat iedere startbaner voldoende begeleiding en ondersteuning krijgt. Elke tewerkstellingsplaats moet hiervoor een coach aanduiden. De coach is een vertrouwenspersoon voor de jongere en helpt deze groeien. Een goede coach neemt verschillende taken op zich, enerzijds op de werkvloer (zoals het begeleiden en sturen van de startbaner het inlassen van evaluatiemomenten en het bewaken van een goed takenpakket), anderzijds met betrekken tot de opleiding (zoals het zoeken naar een geschikte opleiding, en het stimuleren en opvolgen van het opleidingsproces).

Daarnaast is ook de coördinatie verantwoordelijk voor de goede werking van het project. In eerste instantie staat de coördinatie in voor het beheer en de administratie van de personeelsdossiers en treedt zij op als contact- en aanspreekpersoon. Daarnaast voert de coördinatie echter ook op regelmatige tijdstippen evaluatiebezoeken uit, om na te gaan in hoeverre de doelstellingen van het project verwezenlijkt worden. Indien nodig, wordt het takenpakket en/of de begeleiding bijgestuurd. Een evaluatiebezoek biedt aan scholen en startbaners ook de mogelijkheid om vragen te stellen over het project en om problemen aan de projectcoördinatie te signaleren.

Colofon

Verantwoordelijk uitgever

Patrick Poelmans, Administrateur-generaal
Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)
Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel

Eindredactie

Maud De Vos & Phebe Depoortere
Coördinatie Startbanenproject Scholen voor Jongeren - Jongeren voor Scholen

Cover

Mieke Keymis

Druk

Vlaamse overheid

Depotnummer

D/2020/3241/332

Uitgave

April 2021

Contact:

Beleidsdomein Onderwijs en Vorming Agentschap voor
Onderwijsdiensten (AgODi)
Afdeling Scholen Secundair Onderwijs
Coördinatie startbanenproject Scholen voor Jongeren - Jongeren voor Scholen
Koning Albert II-laan 15 (kamer 4A11) 1210 Brussel
Tel: 02 553 88 29 of 02 553 88 56

www.agodi.be/jojo-project

E-mail: jojo@vlaanderen.be

